

JÁNDI Dávid festőművész emlékkiállítás
2023. július 18. – augusztus 26.

JÁNDI Dávid (1893-1944) festőművész emlékkiállítás, amely egyben a XXXII. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor – Tusványos kísérőrendezvénye is, 2023. július 18-án, kedden 15 órakor nyílik az Erdélyi Művészeti Központ harmadik emeleti kiállítóterében. A tárlatot Antal Árpád András, Sepsiszentgyörgy polgármestere, Németh Zsolt, a Magyar Országgyűlés Külügyi Bizottságának elnöke és dr. Bordás Beáta művészettörténész, a kiállítás kurátora nyitják meg.

A kiállítás – amellyel az alkotó születésének 130. évfordulójára emlékezünk – több szempontból is újdonságnak számít az Erdélyi Művészeti Központ programjában. Az EMÜK alapítása óta rendezett mintegy százharminc tárlat közül az egyéni kiállítások a második világháború utáni képzőművészeti élet jelentős szereplőit, valamint kortárs fiatal alkotókat mutattak be, régebbi mesterek alkotásai csak a különböző gyűjteményekből (pl. a Böhm- és a Kántor-gyűjtemény, dr. Kovács Ádám vagy a Sapientia Alapítvány gyűjteménye) válogatott anyagokban szerepeltek. Így most először rendezünk emlékkiállítást egy olyan magyar festőnek, akinek a teljes életműve a 20. század első felében bontakozott ki.

JÁNDI Dávid a Bereg megyei Jándon született Léderer Dávid néven, Nyíregyházán nőtt fel. 1911-től a nagybányai művésztelepen tanult, ahol mesterei Thorma János, Ferenczy Károly és Réti István. Művészeti tanulmányait megszakítja frontszolgálat, majd orosz fogsága, de 1915-beli szabadságát is Nagybányán töltötte, 1918-tól pedig újra nagybányán dolgozott. Élete végéig, az impériumváltást követően is, megőrizte kapcsolatát a nagybányai művészteleppel és Erdéllyel. 1926-ban Mattis Teutsch Jánossal és Kmetty Jánossal együtt a Nagybányai Festők Társaságának rendes tagjává választják. 1930-ban pedig alapító tagja a Barabás Miklós Céhnek.

A törekvő, robbanó temperamentumú alkotó életművének első szakaszát barokkos, drámai feszültséggel telített kompozíciók, egymásba csavarodó testek, biblikus vagy mitológiai témák feldolgozása jellemzi. 1927-től kezdődően a sűrű tónusból egy letisztultabb látásmód bontakozik ki. Ilyen jellegűek érzékeny felületalakítású és különös színű, Árkádiát idéző pasztellképei, főként a nagybányai és itáliai táj- és városképe, amelyeknek metafizikus atmoszférája időn kívüliséget sugall. A harmincas évekbeli képein nagyfokú stilizáció figyelhető meg, a negyvenes évektől kezdődően pedig stílusa teljesen megváltozik, olajképein elsősorban a szociális megközelítés válik megfigyelhetővé.

Jelen tárlaton a művész 57 alkotása tekinthető meg, amelyeket romániai és magyarországi köz- és magángyűjteményekből (összesen tizenhét különböző forrásból) válogattunk. A legtöbb mű Volker Bulitta magángyűjteményéből származik, a közgyűjtemények sorából pedig a Nagybányai Művészeti Központ emelkedik ki, ahonnan nyolc munkát kölcsönöztünk. Külön említést érdemel a kolozsvári Unitárius Püspökség gyűjteményének legértékesebb darabja, Jándi egyik főműve, a nagyméretű 1926-os *Levétel a keresztről*. További érdekesség, hogy egy színezett kerámiaszobrot (*Anya gyermekével*, 1930) is kiállítunk, amelyen kívül csupán még egy maradt fenn tudomásunk szerint. Az alkotások Jándi festészetének mindenik korszakából merítenek, kezdve a tízes évek vallási kompozíciójától egészen az 1943 körül készült kisméretű városképig (*Nagybányai táj*) és *Őnarcképig* (1943). A tárlaton láthatóak Jándi legfontosabb témái és motívumai, mint a sokalakos bibliai kompozíciók, anya gyermekével, fekvő női akt, az expresszív őnarcképek, nagybányai és itáliai tájak, városképek, ezáltal kirajzolódik a nagybányai festészet egyik legeredetibb képviselőjének pályája. A kiállításához háromnyelvű, igényes katalógus készül, amelyet a megnyitón szintén bemutatunk.

A tárlat 2023. augusztus 26-ig látogatható, az Erdélyi Művészeti Központ nyitvatartási rendje szerint, keddtől péntekig 9 és 17 óra, szombaton pedig 10 és 16 óra között.

Szeretettel várjuk a megnyitóra és a kiállításra!

Szervezők: Sepsiszentgyörgy Polgármesteri Hivatala, Erdélyi Művészeti Központ Egyesület

Partner: Liszt Intézet – Sepsiszentgyörgy

Támogatók: MOL – Új Európa Alapítvány, Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.